

In een doopdienst kwam de heilige kus voorbij, Romeinen 16:16.

Quizvraag: welk gebod komt het meest voor in de brieven in het NT?

Antwoord: Groet elkaar met de heilige kus!

Altijd zijn er verschillen geweest tussen gelovigen.

In de tijd van Paulus was er de controverse tussen gelovigen uit de Joden en de gelovigen uit de volken – die onderling ook weer van elkaar konden verschillen.

Deze verschillen konden tegelijk principiële en praktisch van aard zijn. Denk aan de beleving van (feest-)dagen. Of aan het gebruik van bepaald eten.

In Rom.14 en 15 schrijft Paulus hoe een kerk kan omgaan met zulke verschillen. Het is opvallend dat hij niet vóór het ene principe kiest en tégen het andere. Hij vindt dat ze naast elkaar moeten kunnen bestaan. Zo dicht naast elkaar, dat die verschillende gelovigen elkaar moeten kunnen groeten met een heilige kus!

Paulus laat in dat 16e hoofdstuk heel wat groeten overbrengen.

Aan allemaal verschillende mensen. Hij opent de rij met twee vrouwen. Opmerkelijk, zeker voor die tijd.

Verder groet hij volksgenoten en buitenlanders, Jood en Griek. Een aantal keer noemt hij mensen 'mijn geliefde'. Hij prijst mensen als zijn medewerker. Kortom, veel persoonlijk getinte hartelijke woorden.

Dat is de Geest van Jezus. Niet dat alle mensen nou zo lief zijn, maar wel stuk voor stuk geliefd.

Jezus zegt tegen een Farizeeër niet dat Hij 'zijn soort kent'. Een vrouw die van de ene in de andere relatie belandt noemt hij niet een slet. Geliefde mensen met wie Hij in gesprek gaat.

Broeders en zusters die zich à la Jakob en Ezau met elkaar verzoenen. Aanvankelijk konden die twee elkaars bloed wel drinken, maar uiteindelijk vallen ze elkaar om de hals. Verzoenen en zoenen horen bij elkaar.

Een bloedband dankzij het bloed van Christus.

Na zijn opstanding blaast Jezus op zijn leerlingen en Hij zegt: Ontvang mijn Geest. Dat heeft iets van een mond-op-mondbeademing. Een heilige kus.

Het Griekse woord voor kus is *philèma*. Dat komt van *phileo*, liefhebben. Het is maar niet een oppervlakkig kusje in het voorbijgaan.

In onze tijd voelen we, om allerlei redenen, misschien bezwaren. Die ook zeker hout snijden.

Toch is het goed om je af te vragen of er iets onder onze bezwaren ligt. Minstens twee dingen.

Voelen wij niet sowieso verlegenheid met heilige rituelen? Met doop, avondmaal, stiltes?

En is het niet ook zo dat wij vaak een afstand voelen ten opzichte van medegelovigen en dat we bijna niet kunnen geloven dat je die afstand kunt 'weg kussen'? Jij ben hier tegen en ik ben daar tegen en zo staan we dan tegenover elkaar, te ver om elkaar te kunnen omhelzen...

Hoe dicht staan we bij Jezus? En hoe dicht dan bij elkaar?

Kan ik jou in mijn hart sluiten?

En jij – accepteer je mij zoals ik denk en ben?

Maak vooraf een keus uit de onderstaande gesprekspunten. Welke wil je sowieso behandeld hebben?

1. Wat heeft jou geraakt bij deze preek?
2. Moeten wij de heilige kus nu dan dus maar herinvoeren? Zo ja, hoe dan? Zo nee, wat dan wel?
3. Welk licht werpt vers 17 op vers 16?
4. Wij hebben in de gereformeerde traditie weinig antennes voor rituelen. Wel of niet mee eens? En dus?
5. Bekijk de vijf teksten waarin de heilige kusgroet genoemd wordt. Maakt het nog uit aan welke gemeente een apostel deze opdracht geeft, denk je?
6. Voor wie meer wil: onderzoek eens het gebruik van de heilige kus in de oude kerk.